

רע"פ 4892/14 - עיסא שאקר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 4892/14

לפני: כבוד השופט א' שהם

ה牒: עיסא שאker

נ ג ד

המשיבת: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דיןו של בית המשפט המחויז מרכז-לוד, מיום 10.6.2014, בעפ"ת 14-02-53889, שניתן על ידי כב' השופטים א' טל – סג"נ; י' שפר; ש' בורנשטיין

בשם המ牒: עו"ד חוסאם סבית

החלטה

1. לפניה בקשה לרשות ערעור על פסק דיןו של בית המשפט המחויז מרכז-לוד (כב' השופטים א' טל – סג"נ; י' שפר; ש' בורנשטיין), בעפ"ת 14-02-53889, מיום 10.6.2014, בגין נדחה ערעור על גזר דיןו של בית משפט השלום לטעורה (כב' השופטת ר' רח), בגם"ר 3515-12-09, מיום 12.1.2014.

רקע והליכים קודמים

עמוד 1

© verdicts.co.il - פסק דין

כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין

2. בכתב אישום שהוגש נגד המבוקש, נאמר כי ביום 14.5.2009, בשעת צהרים, נהג המבוקש באוטובוס צעיר והסיע תלמידים לביתם. המבוקש הגיע לצומת, ופנה שמאלה אליו לעצור בכו עצרה ובלי לתת זכות קדימה למשאית שהגעה מן הכוון הנגדי. המשאית פגעה באוטובוס הצעיר, וכותצתה מן התנגשות מצאו את מותם שישה מנוסעים באוטובוס (עامر, מועד, אכרם, מוחמד, אמנה ונואל, זכרונם לברכה). שלושה נסועים נוספים, בהם המבוקש, נפצעו.

3. בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה (להלן: בית המשפט לתעבורה), העלה המבוקש טענות שונות להגנתו, ובכלל זה טענת "אין להшиб לאשמה"; חוסר כשרوت לעמוד לדין; קיומם של מחדלי חקירה; וכן טען המבוקש כי הוא אינו זוכר את שאירע ע過ר לתאונה הקטלנית. לאחר ניהול הליך החקירה,קבע בית המשפט לתעבורה, כי עובדות כתוב האישום הוכיחו מעיל לספק סביר. זאת, בין היתר, על סמך עדותם של עדי ראייה לתאונה ובוחן תנואה. המבוקש הורשע בגין מות בניגוד רשלנית, לפי סעיף 64 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: פקודת התעבורה); ובניגוד רשלנית אשר גרמה לתאונות דרכים, בה נחבל אדם חבלה של ממש, לפי סעיף 38(3) וסעיף 62(2) לפקודת התעבורה.

4. במסגרת גזר הדין, ציין בית המשפט לתעבורה את מדיניות הענישה שהותוויתה בעבירות של גرم מות בגין רשלנית, אשר על פי רוב כוללת רכיב של מאסר לריצוי בפועל. בכך ניתן לערך העליון של הגנה על חי אדם ולמאמציהם של בתי המשפט לתרום למניעת תאונות דרכים קטלניות, באמצעות העברת מסר מרטייע לציבור הנגאים. בית המשפט קבע, כי "ישומו של המבחן ה'מהותי-מוסרי' שהתקבל בפסקה, מוביל למסקנה, לפיה לא מדובר ב'מעשה אחד', וכןן לגוזר על המבוקש עונשים מצטברים, בשל נסיבותה החמורים במיוחד של התאונה. בגזר הדין הודהה רמת הנסיבות הגבותה אשר נדרשה מן המבוקש, בהיותו נהג הסעות מڪוציאי, שעיסוקו הוא בהסעת תלמידים. נקבע, כי רמת הרשלנות של המבוקש הייתה גבוהה, כאשר פנה שמאלה לצומת, למראות שתנאי הדרך אפשרו לו להבחין בבירור בנסיבות המתקרבת. בנוסף, שקל בית המשפט לחומרה את עברו התעבורי המכבד של המבוקש, אשר לחובתו נצברו 47 עבירות מאז שנת 1998, ובهنן עבירות הגבולות בסיכון חי אדם. כמו כן, ציין בית המשפט, כי המבוקש המשיך לנוהג ברכב לאחר הכרעת הדין המרשיעה, חרף העובדה שרישון הנהיגה שלו נפסל עד תום ההליכים. שיקול נוסף לחומרה, ראה בית המשפט בכך שה מבוקש נמנע מלבקש סליחה ממשפחות ההרוגים או להביע השתתפות בצעורן. בית המשפט עמד על נסיבותיו האישיות של המבוקש, כמפורט בתסקיר שירות המבחן, ונתן משקל ל考לה לכך שאימנו של המבוקש מצאה גם היא את מותה בתאונה הקטלנית, וגם המבוקש עצמו נפגע בתאונה, וכן לנסיבותו המשפחתיות של המבוקש, ולהעדרו של עבר פלילי מכבד. לאחר שקל את מכלול שיקולי הענישה, השיט בית המשפט לתעבורה על המבוקש את העונשים הבאים: חמש וחצי שנות מאסר לריצוי בפועל, במצבר לכל עונש אחר; פסילת רישון נהיגה לרכב ציבורי לצמיתות; פסילת רישון נהיגה למשך 20 שנה, לכל סוג הרכב; מאסר על תנאי למשך שלוש שנים; ופיקוי בסך 20,000 ש"ח לכל אחת ממשפחות ההרוגים בתאונה.

5. המבוקש ערער על גזר הדין לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, בטענה כי לא ניתן משקל ראוי לנסיבות המקילות בעניינו, ובכלל זה קיום מגעים לעירכת "סולחה" עם משפחות ההרוגים בתאונה. בית המשפט המחוזי קבע, כי בית המשפט לתעבורה העניק משקל ראוי לכל השיקולים הרלוונטיים, וההתפתחות היחידה שלא עמדה בפניו, היא העובדה שנערכה "סולחה" בין המבוקש לבין משפחות ההרוגים בתאונה. בית המשפט ציין, כי יש חשיבות לערכיתה של "סולחה", אשר מס'יעת להסביר את השלים בין הצדדים לבין החלטם וסבירה חריטה מצד הנאשם, לפיכך יש לעודד הילכים מעין אלה, ולעתים אף ראוי ליתן להם משקל במסגרת שיקולי הענישה. ואולם, במקרים מסוימים, נכון העדר לקיחת אחראיות מצד המבוקש לאורך כל ההליך בבית המשפט לתעבורה, וכן רמת הרשלנות הגבוהה ועברו התעבורי של המבוקש, אין בעירכת ה"סולחה" משום שיקול המצדיק הקללה בעונשו. לפיכך, דחה בית המשפט המחוזי את ערעורו של המבוקש.

הבקשה לרשות ערעור

6. המבוקש מודיע למשוכות הגבות העומדות בפניו, בבוואו לבקש כי תינתן לו רשות לערער "בגלגול שלישי", על חומרת העונש. למרות זאת, טען המבוקש, כי יש מקום להיעתר לבקשה לרשות ערעור, בפרט לאור ערכיתה של "סולחה", כאמור. לדברי המבוקש, ה"סולחה" מעידה על כי הואלקח אחריות למשעו, וזאת בגין קביעתו של בית המשפט המחויז. בנוסף, ה"סולחה" מגלהת בתוכה פיצויים למשפחות ההרוגים, וגם בכך היה מקום להתחשב. ועוד טען, כי יש להתחשב בערכית "סולחה", גם אם היא נעשתה לאחר גזר הדין, על מנת לעודד ולחזק את מוסד ה"סולחה", אף אם היא נעשית בשלב מאוחר של ההליך הפלילי.

דין והכרעה

7. הלכה מושחת היא, ומבקשת ער לכך, כאמור, כי השגה על חומרת העונש איננה מצדיקה ליתן רשות ערעור ולקיים דין בפני בית משפט זה "בגלגול שלישי". במקרים מעין אלה, תינתן רשות ערעור רק כאשר העונש שהושת על המבוקש חורג באופן קיצוני מדיניות הענישה הרואה והמקובלת במקרים דומים (רע"פ 4182/14 ידיאת נ' מדינת ישראל (9.7.2014); רע"פ 4491/14 דניאלוב נ' מדינת ישראל (29.6.2014); רע"פ 4185/14 גולן נ' מדינת ישראל (22.6.2014)). בנסיבות העניין, אשר הן חמורות וקשות במיוחד, אני סבור כי עונשו של המבוקש הוא אمنם על הצד הגבווה, אך איןנו חורג מדיניות הענישה הרואה, באופן המצדיק היעדרות לבקשה למtan רשות ערעור (השו לרע"פ 698/14 אלג'יבור נ' מדינת ישראל (25.3.2014) ולעפ"ת (ח') 12-03-6532 גאנם נ' מדינת ישראל (17.6.2012); במקרים אלה העונשים היו נמוכים מעט מן העונש שהושת על המבוקש, אך רמת הרשלנות לא הייתה כה גבוהה כמו במקרה דנן).

8. לעומת זאת, כאמור, כי גם בבחינה לגופו של עניין, טענותיו של המבוקש אין מbasות טעם מספק להקלת העונשו. גם אם ערכיתה של "סולחה" ראוייה למשקל מסוים במסגרת שיקולי הענישה, הרי שלא מדובר בשיקול מכירע (ע"פ 6989/13 פרח נ' מדינת ישראל, בפסקה 14 (25.2.2014)). בהקשר זה, כבר נפסק, כי ככל שמדובר בעבירה חמורה יותר, המשקל שראוי ליתן ל"סולחה" הולך ופוחת (ע"פ 4131/13 שמארי נ' מדינת ישראל, בפסקה 5 (13.3.2014)), ובנידון דין, מדובר בעבירה חמורה אשר תוכאותיה הרות אסון. על כן יש להוסיף, כי בבקשתה שלפנינו מתואר הסכם ה"סולחה" באופן עמוס ביותר ולא ביסוס, מה גם שהיא "סולחה" נערכה, כמובן, רק לאחר שנגזר דין של המבוקש, היינו בחילופ שנים ארוכות ממועד התאונה, ולאחר הlixir ממושך. בנסיבות אלה יש קושי לראות בכך חריטה כנה מצדוקה של המבוקש, וגם אם השכנת שלום בדרכים לבר-משפטיות היא רצiosa תמיד, בעניינו אין בטענתו של המבוקש דבר הצדיק הטעבות בעונש שהושת עליו).

9. לצד התוצאות הטראגיות, אשר נגרמו כתוצאה מרשלנותו של המבוקש, ואשר גורמות לצער עמוק, יש ליתן משקל ממשוני גם לבחינת "דרגת הרשלנות" של המבוקש (ע"פ 6755/09 אלמוג נ' מדינת ישראל (16.11.2009)). בעניינו, מדובר בנהג הסעות, אשר ח"י התלמידים בדרכם למוסדות החינוך ובছירה, היו תלויים בידו, פשוטו ממשמעו. לפיקך, היה עליו לנוהג בზירות יתרה, וכדבריו של השופט א' רובינשטיין: "המסיע ילדים נוטל עליו אחריות משפטית, מוסרית ואנושית כבده, וככובד האחריות - כך יטה העונש לחומרה" (רע"פ 8191/11 מזרחי נ' מדינת ישראל, בפסקה 2

(20.11.2011). עוד יצוין, כי תנאי הדרך והנסיבות במקום התאונה היו טובים במיוחד, והדבר מחריף את רשלנותו של המבוקש, אשר נכנס לצומת מוביל לתת זכות קדימה למשאית עמוסה, שהתק儒家 לעברו. בנסיבות אלה, אין ספק כי רשלנותו של המבוקש היא ברמה "גבולה ביותר", כפי שקבעו הערכאות הקודמות. בנוסף לכך, עברו התעבורות המכוביד של המבוקש, נזקף לחובתו במלוא כובד משקלו. בפרט, יצוין, כי מספר חדשם לפני מועד התאונה הקטלנית, הורשע המבוקש בעבירה של אי ציות לרמזור אדום; ולאחר שהורשע בדיון בפרשה דן, נتفس המבוקש כשהוא נהג חרף פסילת רישויו. בנסיבות אלה, ראוי היה למצות את מלא חומרת הדין עם המבוקש, ואני רואה מקום להתערבות בעונש שהושת עליו.

.10. לאור האמור, הבקשה לרשות ערעור נדחתה בזאת.

ניתנה היום, י"ז בתמוז התשע"ד (15.7.2014).

שפט